

SPRAWOZDANIE

roczne z realizacji zadań w zakresie pomocy społecznej i wspierania rodziny w 2024 r. zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej definiuje pomoc społeczną jako instytucję polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wspierał osoby i rodziny zmierzające do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwiał im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Pomoc ta realizowana była poprzez zadania własne i zlecone Gminie.

W 2024 roku środki przekazane przez Wojewodę na realizację zadań zleconych i własnych, środki własne Gminy oraz środki z funduszy europejskich i funduszu pomocy łącznie wyniosły **6 768 396,15 zł.**

Na zadania zlecone wydatkowana została kwota **4 771 615,69 zł.**, w tym dotacja w wysokości **4 725 309,38 zł.** i środki własne w wysokości **46 305,89 zł.** z tego na następujące formy pomocy:

Zadania zlecone		
Forma pomocy	Liczba rodzin	Kwota
świadczenia wychowawcze	0	0,00 zł
zasiłki rodzinne	137	445 633,00 zł
zasiłki rodzinne wypłacane z funduszu pomocy	4	8 200,00 zł
jednorazowe zapomoga z tytułu urodzenia dziecka „becikowe”	14	14 000,00 zł
świadczenie rodzicielskie	7	95 424,00 zł
świadczenie rodzicielskie wypłacane z funduszu pomocy	0	0,00 zł
świadczenie pielęgnacyjne	75	2 608 579,50 zł
specjalny zasiłek opiekuńczy	7	44 780,00 zł
zasiłek pielęgnacyjny	115	271 958,40 zł
świadczenia z funduszu alimentacyjnego	22	148 251,87 zł
zasiłek dla opiekuna	0	0,00 zł
składka zdrowotna przy świadczeniach opiekuńczych	28	67 402,60 zł
składka społeczna przy świadczeniach opiekuńczych	52	339 194,75 zł
Karta Dużej Rodziny	37 (kart 74)	532,00 zł
usługi opiekuńcze specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi	3	72 866,00 zł
dodatek osłonowy	693	257 099,45 zł
bon energetyczny	614	224 670,45 zł
wynagrodzenie za sprawowanie opieki przyznane przez sąd	4	19 883,00 zł
jednorazowe świadczenie "Za życiem"	1	4 000,00 zł
zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych z kłęską żywiołową	0	0,00 zł
RAZEM		4 622 475,02 zł

Na zadania własne wydatkowana została kwota **1 996 780,46 zł.**, w tym dotacja w wysokości **510 203,86 zł.** i środki własne Gminy w wysokości **1 486 576,60 zł.** z tego na następujące formy pomocy:

Zadania własne		
Forma pomocy	Liczba rodzin	Kwota
zasiłki stałe	16	119 830,00 zł
zasiłki okresowe	34	92 356,00 zł
zasiłki celowe	24	39 005,00 zł
zasiłki celowe w związku ze zdarzeniem losowym	1	10 000,00 zł
specjalne zasiłki celowe	11	9 235,00 zł
zasiłki celowe zakup żywności lub posiłku Program "Posiłek w szkole i w domu"	9 (18 osób w rodzinach)	16 750,00 zł
zakup posiłku Program "Posiłek w szkole i w domu" - szkoła	47 (w tym dzieci 97)	73 701,00 zł
zakup posiłku Program "Posiłek w szkole i w domu" - dom, instytucja	3	2 383,00 zł
schronienie	2	4 707,00 zł
opłata za pobyt w Domach Pomocy Społecznej	7	403 980,00 zł
usługi opiekuńcze	10	71 953,00 zł
składka zdrowotna przy zasiłkach stałych	15	11 046,00 zł
sparwienie pogrzebu	1	6 950,00 zł
asystent rodziny	5 (13 dzieci)	56 465,00 zł
pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka itp.	2	11 171,00 zł
dodatki mieszkaniowe	0	0,00 zł
stypendia szkolne	29 (59 dzieci)	53 260,00 zł
zasiłki szkolne	1 (1 dziecko)	620,00 zł
stypendia szkolne dla uczniów pochodzących z Ukrainy (art. 53 ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa)	0 (0 dzieci)	0,00 zł
jednorazowe świadczenie pieniężne przysługujące obywatelom Ukrainy (art. 31 ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa)	0 osób	0,00 zł
zwalczanie narkomanii	X	23 385,51 zł
przeciwdziałanie alkoholizmowi i przemocy w rodzinie	X	111 612,96 zł
RAZEM		1 118 410,47 zł

Zadania dodatkowe			
Forma pomocy	Liczba rodzin	Ilość ton	Wartość
Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową	90 (270 osób)	12,630	76 061,19 zł
Bank Żywności		1,050	62 931,35 zł
RAZEM		13,680	138 992,54 zł

Projekty/Programy				
Tytuł	Liczba uczestników	Wartość całkowita	Wartość dofinan.	Wydatki 2024
Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością dla JST - edycja 2024	5	68 382,91 zł	68 382,91 zł	68 382,91 zł
Kujawsko-Pomorska Teleopieka - etap I na lata 2024 - 2026 (Partnerstwo)	10	17 954,60 zł	13 954,60 zł	4 013,36 zł
RAZEM	15	86 337,51 zł	82 337,51 zł	72 396,27 zł

W 2024 r. świadczeniami z pomocy społecznej zostały objęte 93 rodziny (289 osób w tych rodzinach) wsparciem, w tym pracą socjalną objęto 638 rodziny (1590 osób w tych rodzinach), natomiast świadczeniami rodzinnymi i funduszem alimentacyjnym zostało objętych 159 rodzin (ok. 509 osób w tych rodzinach) oraz dodatkiem osłonowym zostało objętych 693 rodzin (ok. 1 704 osoby w tych rodzinach) i bonem energetycznym zostało objętych 614 rodzin (ok. 1 513 osób w tych rodzinach).

Ogółem w roku 2024 GOPS wydał 2161 decyzji (informacji), w tym 125 decyzje odmowne oraz 334 zaświadczeń dot. Programu Czyste Powietrze.

Głównymi powodami przyznania pomocy społecznej są: niepełnosprawność, długotrwała/ciężka choroba, bezrobocie oraz potrzeba ochrony macierzyństwa.

Od kilku lat zwiększa się zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze świadczone osobom starszym, chorym i z niepełnosprawnością. Z ogólnodostępnych badań statystycznych i analizy Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że coraz więcej osób w wieku poprodukcyjnym oraz chorych wymaga pomocy drugiej osoby w codziennym funkcjonowaniu. Badania demograficzne wskazują, że polskie społeczeństwo się starzeje, czyli co raz więcej osób w populacji także naszej Gminy jest w wieku poprodukcyjnym. Taki stan rzeczy wskazuje na uruchamianie mechanizmów, które pozwolą seniorom na jak najdłuższe pozostawanie aktywnymi uczestnikami naszej społeczności. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi Ośrodek Wsparcia w formie klubu samopomocy dla seniorów w miejscowości Klonowo. W ramach klubu realizowane są działania o charakterze integracyjnym, kulturalnym, edukacyjnym, artystycznym. Comiesięczne spotkania seniorów z animatorem i specjalistami: warsztaty rękodzielnicze, warsztaty taneczne, konsultacje ze specjalistami: lekarz, dietetyk, psycholog, spotkania integracyjne m.in. „Bal karnawałowy dla seniorów”, „Spotkanie przy grillu”, Wyjazdy krajoznawcze Frombork, Stegna, Niepokalanów i Płock.

W celu rozszerzenia oferty pomocowej w zakresie usług opiekuńczych realizowanych w miejscu zamieszkania w ubiegłym roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbójnie pozyskał środki z budżetu państwa na realizację Programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pn. „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością” dla JST - edycja 2024 realizowanego w ramach Funduszu Solidarnościowego. Celem programu było wprowadzenie usług asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. Adresatami Programu były: dzieci do ukończenia 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie o znacznym lub

umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem równoważnym. Z programu skorzystało 5 osób, którym udzielono 1354 godziny usług asystencji na łączną kwotę 67 042,07 zł.

Ponadto dla coraz większej liczby osób doraźna pomoc w miejscu zamieszkania nie jest wystarczająca. Skutkuje to umieszczeniem w placówkach zapewniających całodobową opiekę (Domy Pomocy Społecznej), w których często czas oczekiwania na wolne miejsce przekracza kilka miesięcy. Często Ośrodek wspomaga się innymi instytucjami przy zapewnieniu ww. pomocy m.in. centrum mieszkalno-opiekuńcze lub schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

Kolejną grupą wymagającą specjalistycznego wsparcia oraz szczególnego podejścia są osoby z zaburzeniami psychicznymi, wielokrotnie zamieszkujące samotnie lub będące osobami bezdomnymi. Często zdarza się, że pomoc w ramach usług opiekuńczych jest nie wystarczająca lub osoby odmawiają takiej pomocy nie mając świadomości, że jest im ona niezbędna. Bardzo często osoby nie wyrażają zgody na umieszczenie w specjalistycznych placówkach zapewniających całodobową opiekę (Domy Pomocy Społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi), co skutkuje wnioskowaniem do Sądu Rejonowego o umieszczenie bez zgody osoby chorej. Taki stan rzeczy sprawia, że umieszczenie w DPS wydłuża się średnio o kilkanaście lub kilkadziesiąt miesięcy.

Niejednokrotnie opiekunowie faktyczni/prawni poprzez fakt spożywania alkoholu/nadużywania alkoholu, czy zwykły upór i brak zrozumienia specjalistycznych potrzeb swoich podopiecznych nie sprawują należytej opieki nad osobami zależnymi, co wymaga natychmiastowej reakcji ze strony Ośrodka w celu zabezpieczenia opieki nad osobami niepełnosprawnymi. Z uwagi na brak instytucji wyspecjalizowanych lub brak miejsc w potencjalnych instytucjach, interwencyjne zabezpieczenie pomocy ww. osobom staje się nie możliwe lub bardzo utrudnione.

Niepokoï nas również zjawisko przemocy domowej, coraz częściej psychicznej oraz w stosunku do dzieci, osób starszych i niepełnosprawnych. Główną przyczyną tych sytuacji jest przede wszystkim nadużywanie alkoholu przez członka rodziny. Sprawy związane z występowaniem przemocy domowej wymagają współpracy wielu służb i instytucji do tego powołanych (Zespół Interdyscyplinarny, Grupy diagnostyczno-pomocowe). W 2024 r. w przypadku 12 rodzin (28 osób) została wszczęta procedura Niebieskiej Karty (wszczęto 13 procedur „NK”), natomiast prowadzono procedurę w stosunku do 19 rodzin (w tym 20 dzieci, 6 osób starszych i 1 osoba z niepełnosprawnością dotkniętych przemocą domową). Powołano 13 Grup diagnostyczno-pomocowych, które w ramach swoich prac objęły pomocą 40 osób. 12 procedur „NK” zostało zakończonych na skutek ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy domowej oraz 2 z uwagi na brak zasadności podejmowania działań. Kierownik GOPS złożył 6 zawiadomień o popełnieniu przestępstwa z art. 207 § 1 kodeksu karnego (o popełnieniu przestępstwa znęcania się nad osobą najbliższą) do Prokuratury Rejonowej w sprawie 7 rodzin oraz do Sądu Rodzinnego 4 wnioski o wgląd w sytuację dziecka na podstawie art. 572 Kodeksu postępowania cywilnego oraz w związku z art. 95§3 i art. 109 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Zespół Interdyscyplinarny przekazał 7 wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o podjęcie działań zobowiązujących osobę uzależnioną od alkoholu do podjęcia leczenia.

W ramach profilaktyki uzależnień Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wraz z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych organizował działania związane z zagospodarowaniem

czasu wolnego dzieci, młodzieży i ich opiekunów w ramach **placówki wsparcia dziennego** (KLUB MŁODZIEŻOWY UL).

Kontynuowano **kampanię społeczną „Świadome rodzicielstwo”** w ramach której prowadzono działania informacyjne i edukacyjne (materiały edukacyjne, fanpage, strona internetowa, spotkania psycho-edukacyjne).

Ponad to w ramach profilaktyki uzależnień prowadzony był **punkt konsultacyjny** (średnio 21 godzin miesięcznie), w którym przyjmował terapeuta uzależnień behawioralnych/suicydolog, psycholog, socjoterapeuta/pedagog, radca prawny. Z pomocy ww. specjalistów skorzystały 73 osoby, udzielono 247 konsultacji.

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 w 2024 r. zorganizowano **2 rekomendowane programy profilaktyczne pn. „Unplugged” i Program Domowych Detektywów „Jas i Małgosia na tropie” oraz kilkanaście przedsięwzięć budujących i podtrzymujących więzi rodzinne.**

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest zobowiązany do wspierania rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

W celu przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych rodziny można wspomóc pracą asystenta rodziny. Mając na uwadze powyższe Ośrodek w 2024 r. skorzystał z oferty Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Rządowego Programu wspierania rodziny pn. „Asystent rodziny w 2024 r.” i wystąpił o dofinansowanie kosztów zatrudnienia i dodatku asystenta rodziny. Na ten cel otrzymaliśmy dofinansowanie w kwocie 15 035,72 zł. Asystenturą zostało objętych 5 rodzin (13 dzieci). W ramach wyżej wymienionej ustawy Gmina zobowiązana jest również do ponoszenia kosztów związanych ze współfinansowaniem pobytu dzieci z naszego terenu w rodzinach zastępczych, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej, w związku z powyższym opłacano w wysokości od 30% do 50% kosztu pobytu 2 dzieci w rodzinach zastępczych. W roku 2024 kierownik GOPS złożył 4 wnioski o wgląd w sytuację dziecka/i z art. 109 § 2 KRiO w celu weryfikacji m.in. wypełniania obowiązków opiekuńczych i wychowawczych oraz w związku z przemocą domową.

Pracownicy socjalni prowadzili monitoring sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej w formie wywiadów środowiskowych lub rutynowych odwiedzin rodziny, poprzez kontakt bezpośredni i telefoniczny z pedagogiem szkolnym, dzielnicowym i kuratorami. Często przez rozeznanie wśród sąsiadów rodziny zagrożonej kryzysem (kontakt telefoniczny/bezpośredni).

Na terenie Gminy w 2024 r. nie ustanowiono rodzin wspierających i nie funkcjonowały takie rodziny, co sprawiło, iż GOPS nie finansował kosztów związanych z udzieleniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny, ponoszonych przez rodziny wspierające.

W celu wsparcia rodzin w opiece i wychowaniu dzieci Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zbójnie prowadzi placówkę wsparcia dziennego w formie klubu młodzieżowego w miejscowości Klonowo. Działania klubu mają charakter opiekuńczo-wychowawczy oraz socjoterapeutyczny. Przede wszystkim polegają na rozwoju u dzieci i młodzieży kluczowych kompetencji: uczeniu się, rozwoju kulturalnym, relacjach rówieśniczych itp.

Na podstawie analizy i wykonania zadań z zakresu wspierania rodziny rekomenduję zabezpieczenie środków na dotychczas realizowane wsparcie, ze szczególnym uwzględnieniem

utrzymania i rozwoju placówki wsparcia dziennego, punktu konsultacyjnego dla rodzin oraz wsparcia i pomocy asystenta rodziny jako szerokokorozumianej formy wsparcia psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci, młodzieży oraz ich rodziców. W celu ochrony dobrostanu psychicznego najmłodszych oraz wsparcia rodziców w prawidłowej opiece i wychowaniu dzieci. Biorąc pod uwagę duży udział dzieci jako osób doświadczających przemocy domowej rekomenduję inwestycję w kapitał ludzki poprzez zapewnienie udziału specjalistów, w tym asystenta rodziny w szkoleniach podnoszących ich kwalifikacje i kompetencje.

W ubiegłym roku w ramach partnerstwa z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej realizowany był projekt „Kujawsko - Pomorska Teleopieka – etap I” w ramach funduszy unijnych (EFS+), którego celem było zwiększenie dostępu do usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym w postaci pomocy sąsiedzkiej, wolontariatu opiekuńczego przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii takich jak teleopieka (cyfrowe bransoletki umożliwiające łączność w kryzysowych sytuacjach z centrum teleopieki). Udział w projekcie wzięło 10 mieszkańców z terenu Gminy Zbójno potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

W ramach współpracy z Bankiem Żywności w ubiegłym roku GOPS rozdysponował ponad 13 ton art. żywnościowych i odzieży za łączną kwotę ok. 140 000,00 zł pośród 90 rodzin, co daje 270 osoby w tych rodzinach. Art. żywnościowe pochodziły z pozysku własnego Banku Żywności i z Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową na lata 2021-2027. W ramach działań towarzyszących w siedzibie GOPS w Zbójnie zorganizowano warsztaty kulinarne i niemarnowania żywności dla 25 uczestników programu.

W miesiącu grudniu 2024 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej był organizatorem spotkania wigilijnego dla seniorów i osób samotnych. Wigilia odbyła się w świetlicy wiejskiej w Zbójnie, w sumie w spotkaniu wzięło udział ok. 100 osób.

Przekazując Państwu informację z realizacji zadań pragnę podziękować za zrozumienie i współpracę w zakresie zabezpieczenia najważniejszych potrzeb życiowych naszych mieszkańców i proszę Państwa o dalszą współpracę.

